

Amanda Hau
Förvaltningsjurist
Amanda.Hau@Trelleborg.se

Socialnämnden

Remiss, Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)

Sammanfattning

Socialförvaltningen har från kommunledningsförvaltningen fått internremiss gällande synpunkter på förslagen och materialet i Regeringskansliets promemoria *Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)*.

Förslagen i *Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)* innebär att socialnämnden får ett utvidgat ansvar för dessa frågor genom ett utvidgat tillämpningsområde för utreseförbud för barn. Redan idag har socialnämnden ansvar för att utreda, ansöka och besluta i frågor som rör utreseförbud, varför förslagen som läggs fram i promemorian inte föranleder någon större förändring av de uppgifter som socialnämnden redan har.

Beslutsunderlag

Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att inte ha något att erinra mot förslagen presenterade i promemorian *Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)*

att överlämna svaret till kommunledningsförvaltningen

att paragrafen förklaras omedelbart justerad

Beslutet skickas till

Kommunledningsförvaltningen

Ärendet

Socialförvaltningen ombeds lämna svar på internremiss avseende *Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)*.

Regeringskansliet har i promemorian utrett om det behövs ett utvidgat utreseförbud för barn och tagit ställning till hur ett utvidgat tillämpningsområde bör se ut. Regeringskansliet har tagit ställning till hur ett utreseförbud kan upprätthållas på ett effektivt sätt samt utrett om straffansvaret för egenmäktighet med barn borde utvidgas till att omfatta fall där beslut om omedelbart omhändertagande eller vård enligt lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) har meddelats men inte verkställts.

I promemorian föreslår Regeringskansliet att tillämpningsområdet för utreseförbudet och straffansvaret för egenmäktighet med barn, utvidgas. Dessutom föreslår Regeringskansliet olika åtgärder för att beslutade utreseförbud ska kunna upprätthållas effektivt. Utredarna bedömer att förslagen bidrar till ett ökat skydd och en ökad trygghet och säkerhet för barn som riskerar att fara illa utomlands.

När det gäller påverkan på socialnämndens uppdrag får nämnden genom förslaget om utvidgat tillämpningsområde för utreseförbud för barn ett utvidgat ansvar för dessa frågor. Redan idag har socialnämnden dock ansvar för att utreda, ansöka och besluta i frågor som rör utreseförbud i och med nya regler som infördes i LVU den 1 juli 2020. Bestämmelserna om utreseförbud som infördes år 2020 ger socialnämnden möjlighet att ansöka om utreseförbud hos förvaltningsrätten om det föreligger en påtaglig risk för att någon som är under 18 år förs utomlands eller lämnar Sverige i syfte att ingå äktenskap eller en äktenskapsliknande förbindelse eller könsstympas (31 a och b §§ LVU). Socialnämnden har på samma grunder möjlighet att besluta om tillfälligt utreseförbud, tillfälligt undantag från ett utreseförbud och att utreseförbudet ska upphöra.

Förslagen som läggs fram i promemorian är att socialnämnden även ska kunna besluta om utreseförbud i de fall det föreligger en påtaglig risk för att ett barns hälsa eller utveckling skadas på grund av antingen

1. fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat förhållande i boendemiljön under utlandsvistelsen, eller
2. den unges missbruk av beroendeframkallande medel, brottsliga verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende under utlandsvistelsen.

De nya punkterna har alltså utformats utefter förutsättningarna för att besluta om vård enligt 2 och 3 §§ LVU.

Gemensamt för samtliga grunder för ett beslut om utreseförbud är att det, så som är fallet idag, krävs att det finns en påtaglig risk för att barnet förs utomlands eller lämnar Sverige. Någon ändring har inte skett i den delen och med ”påtaglig risk” avses detsamma som gäller vid utreseförbud enligt de nuvarande reglerna. På samma sätt som är fallet för utreseförbud med de hittills gällande reglerna krävs det

inte att förutsättningarna för vård enligt 2 § eller 3 § LVU är uppfyllda för att utreseförbud enligt de nya punkterna ska kunna meddelas.

Sammanfattningsvis innebär förslagen i *Ett utvidgat utreseförbud för barn (Ds 2022:9)* ingen större förändring av de uppgifter socialnämnden har idag. Skillnaden gentemot de nu gällande reglerna är att tillämpningsområdet för utreseförbud utvidgas något till att omfatta fler grunder. Socialförvaltningen delar den bedömning som läggs fram i promemorian om att förslagen bör bidra till ett ökat skydd och en ökad trygghet och säkerhet för barn som riskerar att fara illa utomlands.

Mot denna bakgrund föreslår socialförvaltningen att socialnämnden ska besluta att inte ha något att erinra mot förslagen presenterade i promemorian, samt att överlämna detta svar till kommunledningsförvaltningen.